

UPA 2014/45

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Nunalerinerup iluani imminut pilersorneq siuarsarneqarsinnaaqqullugu 2015-imut aningaasanut inatsisissami 5 mio. kr.-inik immikkoortitsinissamik Naalakkersuisut sulissuteqaqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit)

Tunngavilersuut

Siunnersuut savaatilittut inuussutissarsiornerup, kiisalu nalinginnaasumik naatitanik nunalerinermilu tunisassiornerup, siuarsarneqarnissaanut aningaasaliissutinut immikkoortitanik pilersitsoqarneratigut nunalerinerup iluani imminut pilersorneqarsinnaanik siunertaqarpoq.

Tamatta arajutsisimanngilarput, nunatsinni inuussutissanik immitsinnut pilersornerulernisarpurput siunertaralugu politikkikkut soqutiginninneq ukiuni amerlasuuni oqallisaasimammat. Aamma taamaappoq savaateqarnermik allanillu uumasuteqarnermik inuussutissarsiutit siuarsarnissaannik periarfissiiniartarnerput eqqarsaatigalugu.

Periarfissiiniarnerpulli timitalerneqarsinnaanngilaq aningaasaliissutit ullumikkutut annikitsigitillugit. Naak savaateqarnikkut akilersinnaasunngorsaanissaq aningaasarsiornikkullu immi-nut napatittunngorsaanissaq pisariaqartinneqartoq tamatta ilisimareeraluarlutigu. Aamma ilisimareeraluarparput, nunatsinni naatitanik tunisassiornissaq siunissaqartoq, piginnaaneqarfigineqartoq, soqutigineqarlunilu aningaasarsiorfissatut inerisarumaneqartoq.

Suliffissatigut periarfissat nutaat naatitsinermik inerisaanikkut pilersittariaqarpagut. Savaateqarnikkut akilersinnaasunngorsaanissaq, aningaasarsiornikkullu imminut napatinerulernissamut toqqammavissamik nutaamik angusaqarnissaq aqutissiuiuinissarlu avaqunneqarsinnaanngillat. Pisariaqaavippoq nunatsinni aningaasat kaaviiartitat annertusarnissaat. Suliffinnik nutaanik akilersinnaasunillu pilersitsiniarnissaq.

Immikkut pingaartillugu tikkuarusuppara, naatitsinermik inuussutissarsiut annikitsuinnartut isigineqarsinnaagaluartoq, inuiaqatigiit aningaasarsiornerannut isumaqarluartumik inissimalemalernissaminut piareersimammat. Naatitsinikkut tunisassiornissaq inuiaqatigiit imminut isumalluutiginerullutik inuussutissarsiutinik ineriartortitsinissaannik periarfissanik nutaanik ammaassissaq.

Aningaasaliissutissatut pilersinneqartut nunatsinni imminut pilersornerulernissatsinnut siunertanut tamanut ammasuusariaqarput. Ukiunimi ingerlavigisimasatsinni uppernarseerparput aningaasaliissutit sumut atugassiissutigineqarnissaat pituttugaavallaartarnerisigut pisariaqartut arlallit timitalerneqanngitsoortartut. Aporfiusartummi arlaqarput, soorlu makkuusut:

Nioqqutissanik assartuussinikkut akit, ukioq naallugu naatitsivinnik pilersitsinissamut pilersaarusiorneq, pisortat suliffeqarfiutaasa pilersaarusiortullu akornanni allaffissornikkut piffissaasuaneq, nioqqutissanut aalajangersimasunut akitsuutit, aamma nunanit allanit nioqqutissat akiinik unammillernissamut naleqqussaaniarneq il.il.

Ila nunatsinni savanik tunisassiorneq, naatitanik tunisassiorneq, nioqqutissanillu allanik nammineq pilersitatsinnik tunisassiorneq ima ilungersunartigisinnaangilaq allaat nunatta avataanut nioqqutissanik piniarnissaq akilersinnaanerulluni.

Pissutsit taamaannerat naalackersuinikkut suliaqartuusugut akisussaaffigaarput. Aaqqiisoqassappallu allanut imissutigisinnaangilagut, aaqqiisussaavugut, aaqqiisoqassappallu suliaqartuusugut annertoqaaq. Taamaammat siunnersuuteqartutut kissaatigaara aningaasaliissutinik pilersitsisoqassappat Naalackersuisut killilersorpallaarnagit eqaatsumik pisinnaatitaaffilimik akisussaaffilerneqarnissaat angorusukkakku. Tamanna pisariaqarpoq, niuernikkut aaqqissuussisimanerput eqartumik periarfissaqartitsisoq, eqaatsumik suleriuseqarnikkut aatsaat unammisassartaqaqimmat.

Inatsisartut siunnersuut pillugu isummorsorluarnissaat qularnanngimmat, takisuuliornanga Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut matumuuna saqqummiuppara.

Pisortani aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassa

Aningaasaliissutinut immikkoortitanut namminermut (5 mio. kr.) aningaasartuutaasussat saniatigut immikkoortitat agguataarnerannut, nakkutilliinermut nalilersuinerullu atugasani aningaasartuuteqarnissamik siunnersuut nassataqartussaassaaq. Allaffissornikkut aqutsinermut aningaasartuutissat ukioq kaajallallugu 500.000 kr. missaaniussasut nalilerneqarput. Siunnersuut piviusunngortinneqassappat allat tamaasa allanngortinnagit tamanna Nunatta Karsiata aningaasartuutaasa (5 mio. kr.-inik) amerlinerannik kinguneqartussaassaaq. Akerlilerneqarsinnaassanngilaq siunnersuutip siunissaq ungasinnerusooq isigalugu inuiaqatigiinnut kalaallinut aningaasarsiornikkut ataatsimut sunniutai pitsaasuisinnaajumaartut.

Namminersorlutik inuussutissarsiornermut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassa

Siunnersuut namminersortutut inuussutissarsiornermut pitsaasumik sunniuteqassangatinneqarpoq, pissutigalugu nunatsinni naasorissaasutut inuussutissarsiutit ineriartortinneqarnissaat allat tamaasa allanngortinnagit aningaasaliissutinut immikkoortitaqarnikkut periarfissinneqassammat.

Innuttaasunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassa

Missingerneqarpoq siunnersuut nunalerinerup iluani suliffeqarnermut iluaqutissiilluarumaartoq.